Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Praha 5 – Smíchov, Kořenského 10

Kořenského 10/760, 150 00 Praha 5 - Smíchov

Identifikátor školy: 600 038 301

Termín konání inspekce: 31. říjen, 3. – 5. listopad 2003

Čj.:	01 2318/03-5116
Signatura:	oa5cx107

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vztahujícím se k níže uvedeným předmětům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, dějepis, vlastivěda, přírodověda, přírodopis, matematika, chemie, fyzika, praktické činnosti - práce s počítačem.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je příspěvkovou organizací od roku 2001, sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu - výdejnu. Zřizovatelem školy je Městská část Praha 5 (nám. 14. října 4, 150 22 Praha 5). Příslušným orgánem státní správy je Magistrát hlavního města Prahy, odbor školství (Novodvorská 1010/14, 142 00 Praha 4).

V letošním školním roce vzdělává 208 žáků v 10 třídách 1. – 9. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola. Kapacita školy je využita na 52 %.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení personálních podmínek se vztahuje k předmětu inspekční činnosti Pedagogický sbor je věkově různorodý, většina učitelů splňuje zcela nebo částečně podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Pracovní úvazky jednotlivých učitelů ředitel stanovuje podle daných možností. Vzhledem k malému počtu tříd vyučují pedagogové více předmětů v různých třídách (od 4. ročníku). Někteří z nich učí pouze 3 nebo 4 dny v týdnu z důvodu studia nebo nižšího úvazku.

Výchovnou poradkyní je učitelka 2. stupně. Tuto činnost zastává dlouhodobě, odpovídající kvalifikační studium neabsolvovala.

Ředitel školy byl jmenován do funkce v roce 1994. Má vysokoškolské vzdělání zaměřené na výuku strojírenských předmětů na středních školách. Promyšleně delegoval pravomoci na svoji statutární zástupkyni, na vedoucí vychovatelku a hospodářku. Kompetence a povinnosti pracovníků školy jsou určeny organizačním řádem, který však nebyl inovován a obsahuje odkazy na již zrušené subjekty (např. na školský úřad). Jeho součástí je přehledné organizační schéma. Uspořádání provozu školy je vzhledem k její velikosti funkční. Ředitel vydal další vnitřní dokumenty např. interní klasifikační řád, vnitřní řád, které popisují chod školy a vymezují působnosti pracovníků. Dokumentace související s řízením školy je zpracována na profesionální úrovni. Jak vyplývá ze záznamů jednání pedagogické rady, ze zápisů metodických sdružení a předmětových komisí, zabývají se poradní orgány ředitele převážně plánováním, organizací výuky a hodnocením žáků. Metodické sekce se dále věnují organizačním záležitostem, kontrole plnění osnov, sjednocují pravidla způsobu práce se žáky se SVPU. Didaktické problémy, analýzu výsledků vzdělávací činnosti, sebeevaluaci v metodické oblasti však neřeší. Pro denní a operativní spolupráci je výhodou malá velikost školy a umístění tříd i kabinetů druhého stupně v jednom poschodí. Vedoucí pracovníci upřednostňují osobní jednání s jednotlivými zaměstnanci. Vnitřní informační systém je funkční a zajišťuje včasný přenos informací.

Systém vedení zaměstnanců je dán malým počtem pedagogických i nepedagogických pracovníků školy. Pro pomoc nekvalifikovaným a začínajícím pedagogům jsou stanoveni uvádějící učitelé. Noví vyučující se mohou obracet i na členy vedení školy a kolegy. Větší problémy řeší provozní porady. Tento systém není vždy zcela funkční, což dokládají zjištění školní inspekce (viz dále).

Kontrolní činnost vychází z časového plánu, který vymezuje zodpovědnost členů vedení a zahrnuje kontrolu práce pedagogických i nepedagogických pracovníků. Jednou z jejích forem je hospitační činnost, kterou vykonávají oba členové vedení. Z rozborů hospitací za přítomnosti ČŠI projevilo vedení školy znalost práce jednotlivých pedagogů a snahu o jejich pozitivní motivaci. Ze zjištění z hospitací v loňském roce plynou i závažná rozhodnutí, např. změna učitelů ve třídách v průběhu roku a propuštění jedné pedagogické pracovnice.

Ředitel se poměrně málo zabývá plánováním v oblasti lidských zdrojů. Řeší jen okamžité nebo časově blízké změny, a to za pomoci úřadu práce, internetu a vývěsek na pedagogické fakultě.

Ředitel školy při výběru dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků sleduje nejen potřeby školy, ale respektuje i zájmy pedagogů. Všichni pracovníci jsou proškoleni ve výpočetní technice. Ti, kteří nemají pedagogickou a odbornou způsobilost, ji doplňují studiem na vysoké škole. V tomto roce se ale nikdo neúčastní žádného vzdělávání, které by přispělo k osobnímu odbornému růstu. Škola rovněž neorganizuje žádné semináře z pedagogické problematiky, vzájemné hospitace ani ukázkové hodiny.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Třípodlažní základní škola je z konce 19. století. Vnitřní vstupní schodiště je upraveno v původním architektonickém stylu a vhodně jej doplňuje květinová výzdoba. Prostory ani odřené olejové nátěry chodeb nepůsobí esteticky. Vzhled nepatrně vylepšují informační nástěnky a žákovské práce.

Učebny jsou rovněž svojí výzdobou ke vzdělávání nepodnětné – převážně ve třídách 2. stupně nevypovídají o kladných aktivitách dětí. Žákovský nábytek a zařízení tříd je staršího typu, stěny místností jsou zašpiněné. Ve třídách bylo poměrně chladno, což zvyšovalo pocit neútulnosti. K novějším učebnám patří dvě herny školní družiny a jedna třída 1. ročníku. Odborné pracovny jsou pouze pro výuku hudební výchovy a výpočetní techniku. Počítačová učebna slouží nejen k výuce informatiky a praktických činností, ale i pro další předměty 1. a 2. stupně. Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně a na hřišti s umělým povrchem víceúčelově zařízeným, pro školní družinu jsou uzpůsobeny venkovní prostory pro sportovní a relaxační činnost. Prostor velkého sálu slouží jako společenská místnost pro prezentaci školy (školní akademie). V současné době školní prostředí dává málo podnětů pro harmonický rozvoj žáků.

Škola disponuje spíše staršími učebními pomůckami, avšak jejich stav a množství umožňuje realizaci vzdělávacích cílů. Inovace probíhá podle požadavků vyučujících především v návaznosti na finanční možnosti školy.

Učebnicový fond je aktualizován, žákům byly poskytnuty odpovídající učebnice a učební texty. Výjimkou je fyzika 6. ročníku, kde se děti učí z již vyřazené učebnice. V řadě předmětů učitelé volí učebnice ucelené řady jednoho nakladatelství (např. český jazyk, matematika a chemie).

Žákovskou knihovnu spravuje pověřená vyučující. Knihy jsou přehledně uspořádány v samostatné místnosti, která je propojena s kabinetem českého jazyka. Výpůjční doba pro žáky je stanovena, dokumentace je pečlivě vedena. V knihovně je evidována beletrie pro 1. i 2. stupeň, jazykové příručky pro český jazyk, encyklopedie, slovníky. Je zde také umístěna bohatá videotéka pro všechny předměty.

Ředitel má snahu o vylepšení materiálně-technického vybavení. V oblasti plánování je tato kapitola součástí dlouhodobého programu vzdělávání a výchovy. Počítače v pracovně výpočetní techniky jsou síťově propojené se serverem (stejně tak 4 počítače pro pracovníky školy), který je kabelově připojen na internet. Prioritou je využívání počítačové techniky ve všech předmětech. Širší veřejnosti dvakrát týdně slouží tělocvična (taneční kroužek Sunny, cvičení žen).

Vzhledem k zastaralému vybavení některých kabinetů a učeben nejsou pomůcky vždy účelně a efektivně využívány. Kontrola práce s materiálními zdroji spočívá v namátkovém zjišťování zařazení techniky a pomůcek v rámci hospitací a ve shromažďování podnětů od správců kabinetů či jednotlivých učitelů.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola realizuje vzdělávací program Základní škola. Týdenní časové dotace ve sledovaných předmětech korespondují s učebním plánem příslušného vzdělávacího programu. Učivo je rozpracováno do čtvrtletních tematických plánů.

Na většinu sledovaných předmětů nenavazuje žádný volitelný ani nepovinný předmět. Pouze na předmět praktické činnosti navazuje volitelný předmět informatika.

Vyučování převážně respektuje platné osnovy. Zjištěnými nedostatky ve školním roce 2002/2003 byla absence zápisů v třídních knihách o zařazení výuky psaní a kurzu výchovy ke zdraví ve 4. a 5. ročníku. V matematice ve 3. i 5. ročníku učitelky zařadily učivo, které není obsahem daných ročníků. V 9. ročníku zápisy v třídních knihách prokazatelně nedokládají probrání nejnovějších dějin v rozsahu daném učebními osnovami. V praktických činnostech je do výuky navíc zařazeno učivo jiného předmětu (volitelný předmět informatika). Osnovy jsou porušovány tím, že učitelé zařazují učivo z volitelného předmětu informatika jako učivo praktických činností. Žáci jsou i z tohoto učiva klasifikováni. To je v rozporu se zvoleným vzdělávacím programem, podle kterého rozšiřující učivo slouží k diferenciaci výuky a není pro učitele i žáky závazné. Dalším negativem je skutečnost, že na základě zařazení jednoho tematického celku nejsou plněny všechny specifické cíle vymezené pro tento předmět, ani ty, pro které má škola materiální podmínky.

Individuální vzdělávací plány pro žáky se specifickými vzdělávacími problémy učení (dále SVPU) jsou promyšleně vypracovány, zahrnují doporučení k výuce a jsou doplněny o metody práce. Individuální přístup k těmto žákům byl zaznamenán ve sledovaném vyučování jen v některých třídách.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu pouze částečně.

Systém kontroly naplňování učebního plánu a osnov, včetně analýzy výsledků není efektivní a neslouží pro další práci pedagogických pracovníků. Vedení školy nezjistilo výše uvedené nedostatky při kontrole pedagogické dokumentace ani vlastní hospitační činností.

Systém kontroly je málo účinný.

Ředitel vypracoval řády odborných učeben i školní řád, ve kterém vymezuje práva i povinnosti žáků. Na chybnou formulaci některých jeho bodů byl upozorněn (např. povinnost rodičů omlouvat nepřítomné dítě do 24 hodin, povinnost finanční úhrady škody kolektivem třídy). Při ukončení inspekční činnosti byl obsah školního řádu již v souladu se školskou legislativou. Naopak v rozporu s ní je sestaven rozvrh hodin, kde chybí zařazení jedné dvacetiminutové přestávky do dopoledního vyučování. Jeho skladba není správná ani z psychohygienického hlediska, např. matematika je u jedné třídy pouze v pondělí až středu, výuka chemie, přírodopisu a přírodovědy ve dvou po sobě následujících dnech. Dokumentace školy je vedena s drobnými nedostatky, např. neúplné zápisy o průběhu vzdělávání, absence zápisu probíraného učiva v třídních knihách.

Zákonným zástupcům žáků jsou informace vždy v září předávány v informačním listu, dále na třídních schůzkách a prostřednictvím žákovských knížek. Zde se však vyskytly tyto nedostatky: nepodepsané známky od učitelů, absence hodnocení žáků v některých předmětech výchovného zaměření, převaha klasifikace písemného projevu v českém jazyce a matematice ve většině tříd, přestože zvolený vzdělávací program počítá s využitím různorodých forem hodnocení. Na veřejnosti se škola prezentuje Vánoční akademií (letos již 7. ročník) a dále na webových stránkách, které tvoří pověřený pedagog školy. Pro rodiče žáků budoucích 1. ročníků je pořádán Den otevřených dveří.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu umožňuje přes dílčí nedostatky naplňování zvoleného vzdělávacího programu.

Ve škole pracuje výchovná poradkyně, problematice výchovného poradenství se věnuje dlouhodobě. Pravidelně se zúčastňuje seminářů a kurzů pořádaných obvodní pedagogicko-psychologickou poradnou. Její činnost vychází z rámcového ročního plánu, který operativně upravuje. Má přehled o dětech se SVPU. Zajišťuje na základě konzultace s třídním učitelem vyšetření žáků, spolupracuje (při řešení problémů žáků z nepodnětného prostředí, popř. záškoláctví) s oddělením sociální péče. Včas informuje rodiče, závažné problémy se řeší na výchovných komisích.

Individuální plány pro žáky s SVPU jsou pro letošní rok vypracovány, vycházejí z doporučení pedagogicko-psychologické poradny, obsahují konkrétní úkoly i metody práce. Užívání pomůcek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebylo zaznamenáno.

Výchovná poradkyně je současně koordinátorkou prevence sociálně-patologických jevů. Zajišťuje exkurze, besedy a přednášky s danou problematikou. Škola v rámci prevence organizuje několik kroužků (různé druhy sportu, kroužek češtiny, matematiky, angličtiny).

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení pedagogického procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, vlastivěda a dějepis (4. – 9. ročník)

Cíle a program vyučovacích hodin všechny vyučující stanovily v návaznosti na probranou učební látku, žákům je konkretizovaly přístupně a výstižně.

Český jazyk ve 4. a 5. ročníku zajišťují tři učitelky, dvě s odbornou a pedagogickou způsobilostí, jedna učí na 1. i 2. stupni, nemá požadované vzdělání, v současné době studuje pedagogickou fakultu. V 7. – 9. ročníku vyučuje jedna pedagožka s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Vlastivědu učí dvě učitelky, jedna nesplňuje kvalifikační podmínky dané platnou legislativou. Dějepis zajišťuje jedna učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí. U méně zkušených vyučujících se projevily nedostatky ve volbě méně efektivních metodických postupů.

Ve třídách 4. a 5. ročníku byla sledována výuka českého jazyka ve složce jazykového vyučování a čtení, na 2. stupni se uskutečnily hospitace převážně v jazykovém vyučování, ale i v literární výchově.

Výuka probíhá ve třídách s různou estetickou výzdobou, k výuce nejsou podnětné. Pro efektivnější výuku slouží jen nástěnné gramatické tabule českého jazyka. V kabinetu mají učitelky k dispozici fólie na meotar, diapozitivy i videokazety k literární výchově.

Frontální výuku v hodinách českého jazyka doplňovalo střídání společných i samostatných činností s písemným a mluveným projevem žáků. Vhodně zařazená skupinová práce přispívala k jejich zájmu a aktivitě. Následná prezentace výsledků zadaného úkolu nebyla vždy důsledně uplatňována. Tempo bylo přiměřené věku žáků. Názornost výuky byla podpořena učebními pomůckami, připravenými texty na tabuli, v pracovních listech i v učebnicích. Vyhledávání v jazykových příručkách a práce s literárním textem napomáhalo ověřování si vědomostí. Využití referátu, mezipředmětových vztahů a prolínání všech složek českého jazyka (gramatika, literární výchova, sloh) u starších žáků přispělo k zefektivění vyučovacího procesu. V některých hodinách převažovaly frontálně řízené činnosti, v části výuky stereotypní, při nichž si žáci mechanicky procvičovali dovednosti a pamětné znalosti. Úspěšnost samostatně řešených úkolů nebyla vždy zpětně ověřována. Diferenciace v rozsahu samostatné práce se objevila ojediněle, učitelky uplatňovaly k žákům se SVPU individuální přístup. Při písemném zkoušení (převážně při psaní diktátů) děti doplňovaly pravopisné jevy do textu.

Ve vlastivědě a dějepisu vyučující prezentovaly výuku řízeným rozhovorem, pro větší zapojení žáků využily názorné pomůcky (nástěnné zeměpisné mapy, atlasy, encyklopedii s fotografiemi). Zvolená skupinová práce umožňovala žákům společnou orientaci v zadaném úkolu, ale vlastní prezentace prováděná mluvčími jednotlivých skupin nebyla efektivní, neboť vyučující se věnovala žákům, kteří reagovali na její podněty. Někteří nevěnovali práci pozornost. Pozitivním prvkem v hodině dějepisu bylo účelné využití autentických historických událostí prostřednictvím audiovizuální techniky. Závěr hodiny zpestřily soutěže s dějepisnou tématikou.

Počáteční seznámení žáků s cílem, popř. vývojem hodiny nahrazovalo úvodní motivaci. V průběhu vzdělávání učitelky využívaly pochvalu nebo motivační výzvy k podpoře aktivity dětí. Ty v některých hodinách pracovaly efektivně ve skupinách a uplatňovaly své poznatky. Vyučující většinou opomněly závěrečné shrnutí, kontrolu pochopení učiva i zhodnocení výkonu žáků.

Pravidla vzájemné komunikace byla respektována. Žáci měli prostor pro vyjádření svého názoru a někdy toho náležitě využívali.

Učitelky zkoušely žáky v některých hodinách ústně, klasifikovaly je bez odůvodnění. Vzájemné hodnocení prováděly děti výjimečně, sebehodnocení nerealizovaly. Výsledky vzdělávání zjišťují učitelky hlavně písemnými pracemi, analýzu chyb neprovádějí, pouze vypočítávají výsledný průměr zadané práce. V žákovských knížkách převažuje klasifikace z písemného prověřování výsledků učení jazykového vyučování (na 1. stupni), na 2. stupni se ojediněle objevuje hodnocení z ústního zkoušení a ze všech složek českého jazyka. V dějepise a vlastivědě odpovídá četnost klasifikace období školního roku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů český jazyk, vlastivěda a dějepis jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice ve 3. – 9. ročníku

Matematika je v jednotlivých ročnících vyučována 5 hodin týdně, kromě 6. a 7. ročníku, kde je hodinová dotace stanovena na 4 vyučovací jednotky. Vymezené hodinové dotace odpovídají učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího program. Z hlediska dlouhodobého plánování je patrné, že učitelky připravují výuku v souladu s osnovami prostřednictvím velmi podrobných tematických plánů, které zpracovávají na čtvrtletí. Při konkrétní výuce však na 1. stupni vycházejí z používaných učebnic, což způsobilo, že v loňském školním roce nebyly plně respektovány osnovy. K pochybením došlo tím, že do výuky bylo zařazováno učivo, které osnovy matematiky na 1. stupni vůbec neobsahují (úhly, osová souměrnost, aritmetický průměr, průměrná rychlost). Stanovené výukové cíle byly reálné, aktuální příprava vyučujících byla svědomitá.

Výuku zajišťovaly čtyři učitelky, dvě měly požadované vzdělání a dvě nesplňovaly kritéria odborné a pedagogické způsobilosti stanovené příslušnou školskou vyhláškou. Vystudovaly jiný typ vysokoškolského studia. Tato skutečnost neměla negativní dopad na kvalitu vzdělávání, obě mají dlouholeté pedagogické zkušenosti.

Výuka byla realizována v prostorných kmenových třídách, zařízených starým školním nábytkem. Delší dobu nevymalované stěny, často bez výzdoby pro matematiku, nevytvářely příliš podnětné prostředí. Žáci při práci využívali školní sešity, pracovní listy, rýsovací potřeby a učebnice. Výuka byla málo názorná, učební pomůcky, didaktická technika či výukový software nebyly zařazeny.

Učitelky zvolily frontální formu vyučování často s převahou své vlastní činnosti, jen ojediněle (při výuce na 2. stupni) byla tato organizace výuky doplněna skupinovou prací. Obvykle střídaly metody slovní (řízený rozhovor, práci s učebnicí) s písemnými (společné či samostatné procvičení učiva). Při samostatné práci učitelky individuálně žákům pomáhaly a ochotně reagovaly na dotazy. Úkoly zadávané dětem občas nebyly diferencovány podle jejich individuálních vzdělávacích potřeb. Při výkladu bylo učivo interpretováno vždy věcně správně, vyučující vycházely ze znalostí žáků a vytvářely jim podmínky pro vyjádření vlastních názorů a dotazů. Negativem některých hodin byla pozdní reakce učitelek na počínající únavu a pokles zájmu žáků. Pro zpestření byla na 1. stupni většinou zařazována soutěž, na 2. stupni hra, při které žáci pomocí připravených karet se zájmem hodnotili matematické výroky učitelky či práci svých spolužáků. Pracovní tempo zohledňovalo věk dětí i složení tříd.

Na začátku hodiny učitelky seznámily žáky s jejím průběhem, v různé míře je motivačně chválily a kladně hodnotily, což zvyšovalo jejich zájem. Většina vyučujících vedla žáky k sebereflexi, ale málokdy ke vzájemnému hodnocení. To bylo využito hlavně při práci ve skupinách. Závěrečné shrnutí učiva a konkrétní zhodnocení práce žáků často chybělo.

Ve sledovaném vyučování převažovala příznivá atmosféra. Učitelky vychovávaly žáky k toleranci vůči názorům druhých a některé vedly děti k obhajování vlastních postupů řešení.

Z přístupu žáků ke skupinové výuce bylo zřejmé, že jsou na její časté používání zvyklí a dodržují dohodnutá pravidla. Charakter tohoto vyučování podporoval rozvoj jejich

komunikativních dovedností. Kvalita komunikace a interakce se však lišila, v některých třídách se nezdařilo vytvořit ovzduší důvěry a spolupráce.

Zadávané úkoly a kontrolní práce byly přiměřeně náročné, jejich klasifikace objektivní a její četnost zaznamenaná v žákovských knížkách odpovídala uplynulé části školního roku. Na 1. stupni však byla nevyvážená, v žákovských knížkách převažovaly známky z písemného projevu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech (přírodověda, fyzika, chemie, přírodopis)

Časové dotace předmětů jsou ve všech ročnících v souladu s vzdělávacím programem. Příprava všech učitelek na sledovanou výuku byla svědomitá. Plánování jednotlivých hodin bylo promyšlené, se zajištěnou koordinací a návazností učiva, s vhodně zvolenými metodami a cíli hodin. Prezentovaná fakta byla převážně věcně a odborně správná.

Přírodovědu ve 4. a 5. ročníku vyučují tři pedagožky, dvě s úplnou a jedna bez požadované způsobilosti. Přírodopis učí jediná vyučující s požadovanou způsobilostí. Na výuce chemie se podílejí dvě vyučující, jedna s úplnou a druhá s odbornou způsobilostí. Ta si doplňuje pedagogické vzdělání studiem. Fyzika je rovněž zajištěna dvěma učitelkami, jedna má způsobilost pro výuku příbuzného předmětu, druhá je bez požadované způsobilosti. Absence požadované odbornosti neměla negativní vliv na věcnou správnost, projevila se pouze v přírodovědě při volbě forem práce a názorných pomůcek.

Vyučování všech přírodovědných předmětů probíhá v kmenových třídách, kam vyučující přenášejí pomůcky a didaktickou techniku z příslušných kabinetů. Učebny nemají demonstrační stoly. Do žákovských lavic nejsou zavedeny rozvody plynu, vody a elektrického proudu. Žákovské stolky běžného typu umožňují mikroskopovat i provádět jednoduché frontální pokusy, a to i 2 - 4 členným skupinám žáků (např. pokusy s užitím žákovských souprav). V kabinetech je dostatek převážně starších pomůcek, část z nich škola získala ze dvou zaniklých škol MČ Praha 5. Ve větším množství jsou výukové počítačové i videoprogramy, s vlastním pěkným didaktickým zpracováním. Omezené množství pomůcek pro přírodovědu je v uloženo ve společném kabinetě 1. stupně. Odborná literatura je ve školní knihovně, její fond by bylo třeba rozšířit o sady určovacích klíčů a atlasů. Uvedené nedostatky učitelky vhodně volenými postupy většinou eliminují. Využívají kabinetní pomůcky i další alternativní zdroje informací (menší užití pomůcek inspekce zaznamenala jen v přírodovědě ve 4. ročníku). Pomůcky byly užity hlavně jako ukázky pro pozorování, v menší míře pro frontální žákovské pokusy. Téměř v polovině sledovaných hodin byly účelně zařazeny další zdroje informací, videotechnika se uplatnila pouze v jediné sledované hodině.

Hlavní téma hodiny bylo strukturováno do sledu různých činností a byl mu vždy věnován dostatečný prostor. Pozitivem převážně tradičních hodin byla promyšlená stavba, hlavně různé formy opakování a procvičování učiva, v menší míře individuální nebo skupinová žákovská práce při pokusech, úkoly řešené ve dvojicích i ve větších skupinách. Vyučování bylo ale jen z části vedeno tak, aby žáci sami objevovali poznatky (např. při laboratorních pracích a skupinové práci). Aktivita žáků byla převážně nízká, projevené žákovské znalosti malé. Pedagožky žákovskou práci veřejně téměř nehodnotily, pouze ojediněle, např. při práci skupin, porovnávaly úroveň jejich práce. Náročnost otázek většinou odpovídala znalostem a věku žáků, ale zadávané úkoly nebyly diferencovány s ohledem na rozdílné schopnosti žáků. Výklad učiva, při němž byly využity mezipředmětové vztahy, byl převážně srozumitelný a přiměřený věku. V jednom případě bylo tématem hodiny rozšiřující učivo, jehož náročnost neodpovídala

úrovni většiny žáků. V části hodin byly zaznamenány drobné didaktické chyby (postup při mikroskopování, určování krystalových soustav). Přiměřeně dlouhé zápisy do žákovských sešitů byly jen někdy spojeny s opakováním a s účastí žáků na jejich tvorbě. Většinou žáci jen opisovali z tabule.

Úvodní motivace byla omezena jen na seznámení s cílem hodiny. Během hodin byly motivačními prvky problémové otázky, pokusy, vhodně volené příklady z denního života. Klasifikované zkoušení nebylo v hodinách zařazeno, pedagožky prováděly kontrolu práce bez hodnocení. Většinou opomíjely i slovní posouzení okamžitého výkonu. Často chybělo shrnutí učiva a celkové hodnocení práce v závěru hodin. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení se nevyskytlo.

Výuka přírodovědných předmětů probíhala téměř vždy v přátelské atmosféře. Rozvoj komunikativních dovedností žáků byl podpořen využíváním skupinové práce při opakování a při pokusech.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice, chemii, přírodovědě a přírodopisu jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v praktických činnostech – v tematickém celku práce s počítačem

Obsahová náplň učiva nebyla správně naplánována. Žáci získávají základní pracovní dovednosti a návyky pouze z jedné oblasti (práce s počítačem), přestože má škola materiálně--technické podmínky pro zařazení jiných tematických celků tohoto předmětu. Dalším nedostatkem současného plánu učiva v předmětu praktické činnosti je nesplnění většiny jeho specifických cílů. Kladem je, že jsou děti rozděleny do málo početných skupin, které umožňují každému samostatně pracovat na počítači.

Předmět vyučují dva pedagogové, oba bez příslušné pedagogické kvalifikace. Jeden má vysokoškolské vzdělání jiného směru doplněné studiem zaměřeným na výpočetní techniku (má odbornou způsobilost pro výuku), druhý dokončuje vysokoškolské vzdělání. To se negativně projevilo v organizaci výuky, někdy i didaktickými chybami, odborná správnost však byla vždy dodržena.

Funkčně řešená učebna výpočetní techniky je dostatečně prostorná, zařízená vhodně uspořádaným nábytkem. Je zde dvanáct žákovských stanic staršího typu, učitelský počítač s připojeným dataprojektorem, laserová černobílá i barevná inkoustová tiskárna a scanner. Hardwarové vybavení je již starší, postupně modernizované dle finančních možností školy. Výpočetní technika umožňuje svými technickými parametry a programovým vybavením plně zajistit výuku v naplánovaném rozsahu. Uspořádání počítačů usnadňuje kontrolu samostatné práce dětí, některé jejich monitory však byly osvětlovány slunečním světlem, na které učitelé nereagovali zatažením rolet. To mělo negativní vliv na psychohygienu práce. Žáci nemají učebnici, nahrazují ji zápisy v sešitech, které jsou většinou na dobré úrovni.

Vyučovací metody měli učitelé promyšlené, většinou účelně zařazené, výuka byla názorná. Výklad nového učiva, které navazovalo na předcházející znalosti dětí, byl srozumitelný, přiměřený jejich znalostem. Pedagogové ukazovali probíranou látku dataprojektem či pomocí programu, který umožňuje z učitelského počítače zobrazit postup jednotlivých kroků a při žákovské individuální práci korekci jejich chyb. Někdy bylo předkládáno současně mnoho údajů, které nebyly včas procvičovány samostatnou prací. Úkoly byly pro všechny stejné, žáci s většími znalostmi z výpočetní techniky tak museli čekat na jejich splnění ostatními. Tempo výuky bylo občas nepřiměřeně nízké. Jejím pozitivem byl individuální a trpělivý přístup

pedagogů. Přesto se některé děti učitelů na nic neptaly, rezignovaly a pasivně přijímaly nové učivo.
V úvodu byl vždy sdělen průběh hodiny, jeden pedagog pravidelně zařadil pro vstupní motivaci žákovské referáty, ty však již nebyly dále využity pro rozvoj komunikativních schopností dětí. Někdy vyučující účelně uplatňovali týmovou spolupráci žáků, efektivně využívali rychlejší z nich jako pomocníky pro ty, kterým se nedařilo plnit stanovené dílčí požadavky. Vyhodnocování průběžných výsledků bylo spojeno s motivující pochvalou. Závěrečné shrnutí a zhodnocení činnosti byly spíše výjimkou.
Atmosféra při vyučování byla přátelská, tolerantní, žáci bez problémů komunikovali s učiteli. Vyučující se však spíše zaměřili na iniciativní žáky a občas opomíjeli děti, které se samy nepřihlásily.
Frekvence klasifikace v žákovských knížkách je u jednotlivých žáků rozdílná, u některých chybí hodnocení jejich znalostí a přístupu k předmětu.
Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v praktických činnostech – v tematickém celku práce s počítačem jsou dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ředitel si zpracovává plán vlastní evaluace školy pro školní roky v jednotlivých oblastech – výchovné a vzdělávací činnosti s uvedenou zpětnou vazbou preferující tzv. individualizované hodnocení, které je však v rozporu se zjištěními ČŠI (v žákovských knížkách převládá hodnocení z písemných prací nebo testů).

K zjišťování výsledků vzdělávání a výchovy škola realizuje písemné práce v matematice a českém jazyce. Zadání a vyhodnocení (pouze průměr třídy) je v kompetenci vyučujících. Podrobnější analýzu úspěšnosti učitelé nezpracovávají. Přehledné údaje o výsledcích vzdělávání a výchovy poskytují počítačově zpracované klasifikační přehledy.

Žáci se průběžně zapojují do olympiády z českého jazyka a především do různých soutěží sportovních (kopaná, atletika, volejbal).

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech mají dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina je v souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 24 375/2002-21 s účinností od 1. září 2002
2. Zřizovací listina vydaná na základě usnesení Zastupitelstva MČ Praha 5 ze dne 19. dubna 2001
3. Dodatek č. 1 ke zřizovací listině ze dne 7. listopadu 2002
4. Jmenovací listina ředitele školy ze dne 17. října 2000 čj. ŠÚ/877/Vei/00
5. Jmenovací listina zástupkyně ředitele ze dne 1. února 2001 čj. 012/0034/ŠT
6. Zahajovací statistický výkaz Škol (MŠMT) o základní škole V3-01 podle stavu ke dni 30. září 2003

7. Vybraná povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a písm. b) – e) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, školního roku 2002/2003 a 2003/2004
8. Personální dokumentace vybraných pedagogických zaměstnanců školy dle vyučovaných předmětů sledovaných inspekcí
9. Vnitřní dokumentace vedení školy, metodických orgánů a jednotlivých učitelů
10. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003
11. Hospitační záznamy ČŠI
12. Zápis ze závěrečného jednání ze dne 5. listopadu 2003

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech ovlivňuje pedagogická erudice a osobní dispozice některých vyučujících. V oblasti plánování učiva se vyskytují rezervy, stejně tak v kontrole výchovy a vzdělávání i v činnosti metodických orgánů. Organizace školy a její informační systém jsou funkční.

Materiální podmínky školy jsou výrazně ovlivněny jejími finančními možnostmi. Školní zařízení i pomůcky jsou převážně zastaralé, až na výjimky – počítačová učebna, pracovna hudební výchovy. Prostředí tříd nepřispívá k harmonickému vývoji žáků.

Vzdělávací program je realizován s dílčími nedostatky. Při výuce převládaly tradičně strukturované hodiny s pravidelným střídáním metod práce. Výuka je až na výjimky frontální, zřídka vyučující začleňují názorné pomůcky i didaktickou techniku.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	**Titul, jméno a příjmení**	**Podpis**
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Pocová	J. Pocová v. r.
Členové týmu	RNDr. Jitka Loubová	J. Loubová v. r.
	PaedDr. Jana Křesťanová	J. Křesťanová v. r.

V Praze dne 25. listopadu 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. listopadu 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení — Podpis

Ing. Jaromír Šťastný, ředitel školy — J. Šťastný v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy – MHMP – odbor školství	15. prosince 2003	01 2318/03-5116
Zřizovatel: MÚ MČ Praha 5, nám.14. října 4, 150 22 Praha 5	15. prosince 2003	01 2318/03-5116

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
------	---------	Připomínky nebyly podány.